

Etiska stöðið

Oddagrein

BROYTINGAR í okkara samfelagsskipanum verða ofta gjørdar eftir útlendskari fyrmynd.

NÚ liberaliserandi lögtingið so teir elektronisku fjølmiðlarnar. Gott ella ringt? Rætt ella skeivt? Tað skal ikki viðgerast her og nú.

TAÐ, sum m.a. hevur áhuga, nú nærum hvør Per og Poul skal til at senda útvarp og helst sjónvarp eisini er hvørjar etiskar reglur hesi skulu koyra eftir. Ein og hvør kann ímynda sær ein ótálmaðan Óla Breckmann framman fyri einari mikrofon hjá einum privatútvarpi.

EIN onnur lóg, ið vit hava fingið, sum er skorin eftir skandinaviskum leisti, er stýrisskipanarlógin. Hendan tykist at hava givið landsstýrissfólkunum óavmarkaðan myndugleika.

TEIR slakta og knúsa í besta »mullah« stili í umsitingini og standa so stórsmílandi á skíggjanum og halda seg vera sendiboð Gabriels. Hvussu við etiska stöðinum hjá hesum persónum? Er tað viðgjørt og er tað í lagi? Svarið er nokk nei.

Í ØDRUM londum er tað pressan og lóggávutíngið, ið syrgja fyri hesum. Í USA hava tey senatshoyringar av fólki, ið skulu verða ráðharrar. Er etiska stöðið ikki í lagi, so er eingin bøn. Í Norðurlöndum er tað pressan, ið ornar tey viðurskiptini.

SMARTUR partabærvahandil gav nú ein dagin einum norskum ráðharra sekin. Etiskt »vejet og fundet for let«. Hvussu sær so út hjá okkum? Er einki krav? Ikki formliga, men vanligi føroyingurin hevur ikki ætlað at givið nøkrum persónum, ið ikki eru heiðursfólk burtur av slíkt vald. Tað má vera eyðsæð. Løgtingsformaðurin, ið skuldi verið fyrstur at tikið sær av slíkum, ger tað neyvan - hann er partur av samgonguni.

SO er pressan eftir. Í løtuni sær tað út til, at tað er hugaligari at biða eftir nýggjum ofrum í umsitingini. Tað er so óføra lætt at arbeiða við og kanska framleiða gølu og lata hitt liggja.

AT fara í holt við etiska stöðið hjá stjórnarlimum er ein torfør uppgáva - tað vita vit. Nýggja stýrisskipanin ger hettar neyðugt. Borgarin má vera fulltrúgður um, at myndugleikin, ið hann einvegis lögtingið hevur givið landsstýrissfólkunum, ikki verður givin til fólk, ið hava framt ósömiligan atburð í mun til lógir og reglur í teirra vanliga gerandisdegi.

SO yvirskriftin á næstu dagskrá hjá blaðmannafelagnum hon eigur at verða: »Etiska stöðið hjá okkara landsstýrismonnum«. Sjálvsagt. Annar týðandi spurningur at viðgera er etiska stöðið hjá pressuni sjálvari. Hetta er nakað, sum føroysk fjølmiðlafólk eisini áttu at tikið upp.

Sosialurin

Lesarabrøv

Anti andin

Síðan málið um anti trúst lóg føddist í lögtingsmonnum tykist hesin anti andin, at hava fingið góðar dagar í tjóð okkara, hettar køvandi fyrirbrigdi at eingin er samdur um nakað sum helst, og øll misteinkiliggja hvønn annan, hettar eigur ikki so at verða hvørki í handaligum ella andaligum umhvøvi. Krúnin á verkinum vóru tíðindini í dag um, at arbeiðarafelögin venda sær í móti okkara fiskimonnum, sum hava strembað eftir at fáa nakað aftur fyri tey rættindi, sum teir missa við at hava sitt starv á sjónum. At teimum ikki skal verða und ein lítlan fyrirmynd fyrir tað, sum teir annars missa av rættindum, sum heima fólk ið hevur.

Hesir kunna til dømis ikki

seta seg í ein bil, tá klokkan er fimm og koyra heim til húsa eftir dagsins gerning til at hugna sær saman við familjuni framman fyri sjónvarpstólinum, og tað er einki sum eitur weekend umboð á skipi, og klokkan verður gloymd í einari toskarúgvu, allir arbeiða inntil alt er fingið til haldar. At hesin anti andin eisini skal verða vendar í móti okkara fiskimonnum har meg almikið, og tað har aftrat verður lagt upp til, at forða teimum í at selja tað, sum teir við nógv strev hava fingið í lastina, fyri tann pris sum er nøktandi. At hesir menn skulu bliva hóttr við tiltøkum frá nøkrum heima-gangandi stakithengarum er óvboðið.

Tað sømdi seg betur at

arbeiðarafelögin vóru við til at skaffa teimum ein betri pris fyri fiskin her á landi. Hvi fer fiskurin av landinum? Hvør er tann skipari, sum tímir at brúka tíð uppá at sigla niður, um hann kundi fingið líka góðan pris við at lagt at við kaikanin í Føroyum?

At øll eiga rættindi til at fáa ágóða av tí, sum svimur í havinum er nokk rætt, men tað tykist ikki so atraktivt at verða við til at føra henda førning til landa.

Men tá lagkøkan kemur at borði er laga manni at flokkast um hana og skera sær tey størstu stykkini. Tað er í hvørfall ikki fiskimaðurin, sum fær tey størstu stykkini, tá býttast skal. Vit konna eisini venda kanónini í móti teim almennu stovn-

unum. Hevur ikki alt Føroya fólk síni rættindi, at fáa ein stól at sita í har, heit og fjálg. Hesi skulu hvørki keypa sær langstývlar ella oljuklæðir, hanskur og knívar til at útina sítt dagsverk við, og tá klokkan er fyra ella fimm er hvør einasti stólur tómur. Hettar er stór skomm, sum hesi feløg hava lagt fram í móti okkara fiskimonnum, teir hava frægari uppiborði enn höttanir, og vónandi fara teir í øllum førum at fáa einu bering frá arbeiðarafelögunum, um teir reiasast við móttøkum verður tunnlígt hjá landkrabbunum.

Malmberg D. Olsen
490 Strendur

Ketta úr høvdatrog

Nú arbeiðarafelögin og forkvinnin í FA lögtingslimur, koma fram tí ávisir samfelagsbólkur standa á gáttini til eina skattskipan eins og grannalond okkara hava.

Kemur nú ímillum annað limur á tingi og vil at líka skal vera fyri øll eins og undanfarni fíggjarmálaráðharrin gjørdi seg til talsmann fyri.

Við at lýta afturum bak kunnu vit staðfesta, at hesir bólkir í samfelagi okkara hava aðrar sømdir:

Sjómenn undir DIS, før, hondverkarir í vinnu

uttanlanda, før, sjómenn í Grønlandi, fólk í arbeiði hjá DANIDA.

Svav hesin limur á lögtingi, tá hetta kom í lag, ella hvar var røddin »líka fyri øll« hjá FA, ella er hetta tí nú gongur til fyrirumns hjá

VMF í samg., FF og FFU. Nei nú er skil við at koma á skattapolitikk Føroya. Heilsan

Sjómaður

Stýrisskipanarlógin

Sbr. Kjartani Hoydal í Dimmalætting 30. jan. 97, so virkar stýrisskipanarlógin ikki eftir ætlan.

Satt, sum tað er sagt. Umframt teir trupulleikar, Kjartan nevnr, eru ivaleyst fleiri aðrir!

Høvuðstrupulleikin er ivaleyst tann - vit føroyingar hava heimsmet í at gera lógir og reglugerðir.

Somuleiðis hava vit heimsmet í ikki at halda gjørdar lógir og reglugerðir. (Nógvar hevur tú ongan livandi kjans at halda).

Tak nú orðadráttin um ráðharraábyrgd.

Onkur meinar, at er stovnsleiðari farin út um sínar heimildir, so skal ráðharrin fyrst sekkja leiðaran - harumframt skal ráðharr-

in (við misáliti í lögtinginum) eisini sekkjast, tí viðkomandi lovaði stovnsleiðaranum so langt.

Afturat tí skal leiðarin gjalda hvørja krónu, nýtt var í heimildarloysi, aftur í kassan.

Niðurstøðan má tí verða t.d. hon: leiðarin á Strandferðsluni frá, fær strandferðslumálaráðharrin sekin, leiðarin gjalda milliönirnar aftur.

Somuleiðis viðvíkjandi leiðaranum á V&B og V&B málaráðharranum osfr. Linjan er lögð.

Í vetur var nógv stríð um kommunalu fíggjarlógirnar. Sbr. lóg nr. 189/93 og lóg nr. 85/94, hevur kommunumálaráðharrin ábyrgdina av fíggjarlógunum. Um nú

kommunur í 1996 hava nýtt pengar í heimildarloysi, t.v.s. meira enn fíggjarlógin visir, og sbr. gr. 4 í lóg 189 ikki hava søkt um og fingið eykajáttan, skulu so allir hesir kommunustýrisslimir sekkjast? (Fleiri vóru ivaleyst sekkjaðir 3/12-96).

Skal kommunumálaráðharrin eisini sekkjast??? og skulu kommunustýrisslimir (bæði teir, ið eftir sita, og hinir, gjalda hvørja krónu innaftur, nýtt er í heimildarloysi???)

Bústjórnin á »Grísafarminum« í Suðri visir seg at vera høvuðsfortokarin... Skuldi lógarinnar bókstavur haldast við grísunum, so var eitt at gera, »bera á bál út«.

Møguliga kunnu K.O.B. og I.R.F. loysa trupulleikan

Viðmerking

Absalon í Buð skrávar

viðvíkjandi ráðharraábyrgd. Meti tú, at krematorurin verður heitari um skallan enn í »grísamálunum«.

Vinarliga,

Absalon í Buð

FLOGFRAKT * SJÓFRAKT
SAFARI
TRANSPORT
GREIDA ALLAN FLUTNING & ØLL PAPPÍR
Tlf. 12222

STILLADS
ÚTLEIGAN
Nærri við at ringja
Pr.
Kaj Andreassen & Co.
Tlf. 15600